

Protokoll 8/2024

fört vid Norra innerstadens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 29 augusti 2024 kl. 18:00-18:30,
Väderkvarnens samlingsal, Brunngatan 26

Ledamöter

Petter Martinsson (S) Ordförande
Petra Gardos Ek (M) 1:e vice ordförande
Bo Magnusson (MP) 2:e vice ordförande §6, §§8-9, §§12-13, §22
Bengt-Olov Tengmark (S)
Noor Karim Löfgren (S)
Tomas Dillén (V)
Camille Gelfgren (V)
Anders Lindman (SD)
Daniele Fava (C)
Fredrik Boeke (S) ersätter Anna Ekström (S)
Maria Walter (MP) §§23-24 ersätter Bo Magnusson (MP) pga jäv
Fredrik Strömsten (M) ersätter Amelie Langby (M)
Douglas Ahlberg (M) ersätter Magnus Granat (M)
Christina Schönberg Messick (L) ersätter Linnéa Sandström Lange (L)

Ersättare

Sanna Eliasson (S)
Ola Olsson (S)
Luna Recabarren (S)
Jaime Barrios (V)
Maria Walter (MP) §6, §§8-9, §§12-13, §22
Ann-Christine Carlberg (SD)
Göran Råsmar (C)

Övriga närvarande

Jesper Ackinger Stadsdelsdirektör
Adam Berglund Förvaltningssekreterare §6, §§8-9, §§12-13
Anders Forsberg Avdelningschef
Gosia Holmberg Avdelningschef
Maria Härenstam Avdelningschef §6, §§8-9, §§12-13
Cornelia Schroeder Lundberg Avdelningschef §6, §§8-9, §§12-13
Nina Svensson Nämndsekreterare
Helena Wiberg Avdelningschef §6, §§8-9, §§12-13
Hanna Wirde Avdelningschef §6, §§8-9, §§12-13
Anna-Carin Stöhre Enhetschef §6, §§8-9, §§12-13
Fredrik Ekroth Tjänsteman §6, §§8-9, §§12-13
Karina Karlström Avdelningschef §6, §§8-9, §§12-13

Paragraf	§6, §§8-9, §§12-13, §§22-24
Sekreterare	Nina Svensson

§ 6**Remiss av Förslag till samlad strategi för kompetensförsörjning inom förskolan i Stockholms stad**

NI 2024/662

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått Förslag till samlad strategi för kompetensförsörjning inom förskolan i Stockholms stad, KS 2024/580 på remiss för yttrande senast 30 augusti 2024. För att möta de utmaningar förskolans verksamhet står inför idag och även framåt fick förskolenämnden, i stadens budget 2023, i uppdrag av kommunfullmäktige att i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad. Syftet med strategin är att säkerställa hållbara och långsiktiga förutsättningar för att stadens förskolor ska bemannas med efterfrågad kompetens i tillräcklig omfattning.

Förvaltningen ställer sig positiv till strategins helhetsgrepp avseende kompetensförsörjning i förskolan och ser många vinster med förskoleförvaltningens möjlighet till helhetsperspektiv och samordning. Förvaltningen lyfter dock några synpunkter, bland annat att strategin på ett tydligare sätt ska lyfta biträdande rektors roll och funktion samt att det kan finnas ett behov av att se över möjligheten att endast använda titeln barnskötare för de med adekvat utbildning. Vidare önskas ett tydligare jämställdhetsperspektiv i strategin samt en uttrycklig strävan och genomtänkt strategisk ansats för en jämnare könsfördelning inom förskoleverksamheten.

Särskilda uttalanden

Christina Messick (L) och Daniele Fava m.fl. (C) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Det är bra att strategin lyfter Rapporten Förskola i Stockholms slutsatser om behovet av att kontinuerligt utveckla kompetensen inom språkutvecklande arbetssätt. Av 2023 års språkinventering framgår att det fortfarande är stora skillnader gällande andelen flerspråkiga barn i förskolan. Spridningen är mellan 84 procent i Järva och 10 procent i

Norra Innerstaden. Inventeringen visar även på skillnader gällande personalens kompetens i flerspråkiga barns språk- och andraspråksutveckling i förhållande till antal barn med annat modersmål än svenska. Detta får betydelse för hur den flerspråkiga undervisningen kan planeras och genomföras. På varje pedagog med högskolepoäng i svenska som andraspråk går det i Järva och Skärholmen 16 barn som inte har svenska som ett av sina modersmål. Detta kan jämföras med Norra Innerstaden där det går knappt 6 barn som inte har svenska som ett av sina modersmål per personal med högskolepoäng i svenska som andraspråk.

Stockholms socioekonomiska skillnader ger särskilda förutsättningar för förskolorna oavsett regi. Det finns ett uttalat behov av att förbättra det språkutvecklande arbetet samt av att stärka personalens kunskaper i svenska. Kompetent förskolepersonal, som får tillgång till utbildningsåtgärder och ledarutveckling, är helt nödvändig för den pedagogiska kvaliteten.

Strategin lyfter också den kompetensbrist som råder och förväntas öka de kommande åren då det har utbildats för få förskollärare och barnskötare. I oktober 2023 saknade cirka 53 av 1867 barngrupper legitimerade förskollärare för undervisningen. Det är allvarligt, och Stockholm har desutom en lägre utbildningsnivå bland förskolepersonalen än övriga riket. Vi måste fortsätta arbetet med att se till att varje barngrupp och avdelning i förskolan har åtminstone en legitimerad förskolelärare, inom såväl de fristående som de kommunala förskolorna.

Siffrorna ovan belyser vikten av att förskoleförvaltningen framöver arbetar än mer intensivt med att säkra kompetensförsörjningen. Arbetsmiljö och löner behöver ses över, karriärvägar stärkas och fortbildning erbjudas för att öka arbetslagens kompetens. Vi behöver med andra ord prioritera professionell utveckling och kompetent ledarskap i ett förtroendefullt arbetsklimat.

I stadens kommunala förskola utgörs över hälften av arbetslaget av personalkategorier som Skolverket benämner ha ”övrig och viss pedagogisk utbildning”. Det innebär en utbildningsbakgrund med liten eller inget pedagogiskt innehåll, men mer detaljer är för närvarande inte kända. Här behöver staden öka sin kunskap om personalens utbildningsbakgrund.

Om det med bredare rekrytering, som strategin beskriver behovet av, betyder att det behövs ökad jämställdhet med fler

män som arbetar i förskolan tycker vi i och för sig att detta är positivt, men det handlar i första hand om att utbildningarna behöver nå fler män.

I första hand behöver verksamheten säkerställa att skollagen efterföljs, att andelen behöriga förskollärare är hög och att barnskötare med rätt kompetens finns i verksamheten och för att tillgå specialkompetenser behöver samverkan med socialtjänsten och regionen stärkas för att säkerställa att stadens medarbetare ska kunna bedriva undervisning utifrån skollagen.

Eftersom bristen på förskollärare är tydlig behövs det också utvecklas en samsyn i staden av vad det innebär att en legitimerad förskollärare har ansvar för undervisningen. Vi behöver även säkerställa att det finns fler förskolelärare, särskilt i de områden där de socioekonomiska behoven är som störst. För att förskolan ska kunna fullfölja sitt kompensatoriska uppdrag behöver resurser och förskollärare fördelas strategiskt utifrån socioekonomiskt behov.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/662-2 Svar på remiss av förslag till samlad strategi för kompetensförsörjning inom förskolan i Stockholms stad
- NI 2024/662-1.3 Bilaga 1. Förslag till samlad strategi för kompetensförsörjning inom förskolan i Stockholms stad
- NI 2024/662-1.2 Bilaga 2. Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande

§ 8**Remiss av Förslag till riktlinjer för markanvisning**

NI 2024/755

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Exploateringsnämnden fick i Stockholms stads budget 2023 i uppdrag att revidera stadens markanvisningspolicy. Inriktningen för revideringen ska bland annat säkerställa översiktsplanens styrkraft och premiera projekt som bidrar till sociala värden och ekologisk hållbarhet.

Förvaltningen är positiv till förslaget till riktlinjer för markanvisning. Stockholms stora markinnehav gör markanvisningsprocessen till ett viktigt verktyg för att kunna uppnå stadens mål inom stadsutveckling, att bygga en attraktiv, hållbar, tät och levande stad. Flera stora stadsutvecklingsprojekt genomförs de närmsta åren, och därför är det viktigt att säkerställa översiktsplanens styrkraft i processerna för att dess mål ska kunna nås. Att riktlinjer för markanvisning följs, är en förutsättning för att områdesplanering, tillräcklig kommunal service och tillräckliga friytor i form av exempelvis rymliga förskolegårdar och gröna ytor förverkligas i stadsutvecklingen. Detta behöver säkerställas och prioriteras från den tidiga planeringen till genomförande.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M) yrkar:

1. Delvis godkänna kontorets förslag till beslut.
2. Därutöver anföra:

Stadens nuvarande markanvisningspolicy togs fram under 2015 och förtjänar i allt väsentligt en uppdatering. Detta har Moderaterna även föreslagit i vår budgetreservation för 2024. Inför remissrundan fann vi det synnerligen anmärkningsvärt att den rödgröna majoriteten inte hade förankrat förslaget till riktlinjer för markanvisningar med oppositionen. Denna kritik kvarstår. Tyvärr har vi sett liknande arbetssätt från den socialdemokratiskt ledda majoriteten tidigare när det gäller centrala policydokument,

inte minst trygghetsprogrammet och det reviderade idrottspolitiska programmet.

Innehållet som sådant är för otydligt gentemot marknadsaktörerna, det behöver kondenseras till det absolut viktigaste och kravnivån måste sänkas i dessa tidiga skeden. Det handlar om lagstiftning, stadens centrala dokument och riktlinjer som har en bred politisk förankring över blockgränserna. Riktlinjerna behöver vara grundläggande nog för att hålla även vid ett majoritetsskifte, annars riskerar de att snabbt bli inaktuella. Tyvärr är de föreslagna riktlinjerna alltför politiserade med en hög detaljreglering. Sammantaget gör detta att det i de föreslagna riktlinjerna saknas en hållbar långsiktighet.

Staden ska heller inte ställa krav på vem en aktörer ska hyra ut till, exempelvis genom krav på inlämnande av hyresrätter till bostadsförmedlingen. Stadens uppgift är att underlätta för aktörer som vill vara med och utveckla Stockholm, men föreliggande förslag till riktlinjer går i mångt och mycket tyvärr i rakt motsatt riktning.

Avsnitten som redogör för stadens centrala dokument med riktlinjer och policy behöver kompletteras med småhus- och villastrategin. Aktuellt förslag nämner inte det dokumentet alls, trots att det antogs i bred politisk enighet i stadsbyggnadsnämnden och därmed får direkt inverkan på markanvisningsprocessen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M) och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilda uttalanden

Daniele Fava m.fl. (C) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Centerpartiet delar ambitionen att Stockholm ska byggas attraktivt, hållbart och tätt och vara en levande, socialt och ekologiskt hållbar stad. Vi välkomnar att riktlinjerna för markanvisning ses över, men det ska inte ske för att hantera

en tillfällig marknadssvacka eller byggkris, utan för att långsiktigt skapa en bättre stad. För oss är det avgörande att metoder för markanvisningar bidrar till social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Vi behöver planera staden inte enbart för att få rum med så många bostäder som möjligt utan också för att bostadsområdena som växer fram ska ha god tillgång på förskolor, idrottsytor, grönområden och rum för kultur och möten. Det är viktigt att de nya riktlinjerna för markanvisning främjar skapandet av mervärden för Stockholms invånare. De ska vara ett verktyg för att utforma sammanhängande och välplanerade stadsdelar, snarare än isolerade projekt.

Centerpartiet befarar dock att det finns risk för överreglering och byråkratisering i de föreslagna riktlinjerna. Detaljerade krav och stadens starkt styrande roll i den initiala planprocessen kan kväva innovationskraften och avskräcka nytänkande byggaktörer. Byggaktörerna, med sina etablerade relationer inom forskning och utveckling, har insikt i de senaste vetenskapliga och teknologiska framstegen inom områden som material och hållbarhet. Det är av yttersta vikt att kontorets kompetensförsörjning inte blir en flaskhals som hindrar effektivitet och mångfald i byggandet. Långa ledtider i detalj- och planprocesserna är ett stort problem, då dessa bidrar till högre byggkostnader och därmed färre byggda bostäder. Även om de nya riktlinjerna inte minskar de totala ledtiderna, ser vi positivt på att markanvisningar under senare skede av planprocessen kan korta ned tiderna för byggaktörerna. Detta skulle kunna ge mindre aktörer, som inte har lika stora ekonomiska muskler, en möjlighet att engagera sig i stadsutvecklingsprojekt.

Stockholm byggs hållbart genom att blanda olika boendeformer. Enligt förslaget ska inkomna förslag bland annat bedömas utifrån hur väl de motverkar segregation. Det är välkommet, eftersom nuvarande majoritet endast går fram med fler hyresrätter i redan hyrestäta områden. Förslagen ska även bedömas utifrån hur väl de bidrar med överkomliga bostäder. Centerpartiet har skarpare förslag, bland annat att ställa villkor på en andel öronmärkta billigare bostäder vid markanvisning. Vid nybyggnation ska bostäder riktade till resurssvaga hushåll integreras med andra former av bebyggelse för att minska segregationen. I vår stad ska alla få plats och människor med olika erfarenheter ska kunna träffas i sin vardag.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/755-2 Svar på remiss av förslag till riktlinjer för markanvisning
- NI 2024/755-1.1 Bilaga 1. Förslag till riktlinjer för markanvisning

§ 9**Remiss av Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan**

NI 2024/571

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan för yttrande till kommunstyrelsen. Andréa Hedin (M) konstaterar i sin motion att engagerade föräldrar och stark vuxennärvaro är viktiga komponenter i barn och ungas utveckling. Hon konstaterar vidare, att trots att Stockholms stad sedan många år har ett utvecklat arbete med föräldraskapsstödsprogram, når det inte tillräckligt många föräldrar. För att öka antalet deltagande föräldrar föreslås en modell där alla föräldrar erbjuds anpassade föräldraskapsstödsutbildningar i skolan. Utbildningarna ska genomföras av socialtjänsten i samverkan med skolans personal. Motionären föreslår att testa arbetssättet i ett pilotprojekt på utvalda högstadieskolor där det finns både rutiner och etablerad kontakt med socialtjänsten.

Förvaltningen ställer sig positiv till utökad samverkan med skolan vad gäller föräldraskapsstödsprogram, men ställer sig frågande till om insatsen som föreslås sätts in för sent i barnens liv. Att fokusera på att erbjuda exempelvis ABC 3-12 år på universell nivå till föräldrar med barn i lågstadiet, kan vara ett bättre och mer effektivt sätt att använda stadens resurser. Vidare är förvaltningen tveksam till om dagens evidens- och manualbaserade föräldraskapsstödsprogram, som är anpassade för mindre grupper än skolklasser, kan användas på det sätt som motionären föreslår. Eventuella konsekvenser och omarbetningar av programmets upplägg behöver utredas och utvärderas.

Yrkanden

Petra Gardos Ek m.fl. (M) yrkar:

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra:

Engagerade föräldrar och stark vuxennärvaro är viktiga komponenter i barn och ungas utveckling och därmed också en viktig skyddsfaktor i barns liv. Det är glädjande att så många remissinstanser är positivt inställda till motionen och dess intentioner och förslag. Föräldraskapet är inte enkelt och ibland kan det finnas skäl att behöva stöd, råd och tips såväl i de stora föräldraskapsfrågorna som i de mindre. Det är vår vision att tröskeln till socialtjänstens hjälp ska vara så låg som möjligt och det förutsätter att stockholmarna känner ett förtroende för socialtjänsten samt att den är tillgänglig. Motionens förslag om att erbjuda föräldraskapsstödsprogram i anslutning till exempelvis skolornas föräldramöten syftar också till att etablera och stärka kontakt mellan föräldrar i skolan. Genom att möta klasskamraters föräldrar och utbyta erfarenheter, information och kontaktppgifter kan vuxennärvaron runt en större grupp barn/ungdomar stärkas.

Målsättningen med motionen är att främja en trygg uppväxt för fler barn, minska konflikter i och utanför skolan samt att minska risken för att barn och unga rekryteras till kriminella miljöer. Det står en ny socialtjänstlag för dörren vars syfte och mål ligger i linje med motionens intentioner, därför bör motionen bifallas i sin helhet. I samband med ett införande av motionens förslag är det också tydligt att ansvarsfördelningen är tydlig. Enbart för att skolans lokaler används och att föräldraskapsstöd anordnas i anslutning till andra föräldraaktiviteter i skolan är det angeläget att det inte blir ett nytt uppdrag som skolans personal ska få huvudansvaret för.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot förslaget från Petra Gardos Ek m.fl. (M) och finner att Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Petra Gardos Ek m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/571-4 Svar på remiss av motion om ett modernt och tillgängligt föräldrastödsprogram i grundskolan, KS 2024/389
- NI 2024/571-1.1 Bilaga 1. Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan

§ 12**Remiss av Betänkandet - En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30)**

NI 2024/775

Beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga, för yttrande till kommunstyrelsen. I betänkandet föreslås att beslut om och uppföljning av individuella brottsförebyggande åtgärder till barn och unga bör regleras i en ny särskild lag. En ny statlig myndighet, Myndigheten mot ungdomskriminalitet (MUK), föreslås inrättas som ska kunna fatta beslut om individuella brottsförebyggande åtgärder till barn och unga.

Förvaltningen instämmer i att det är av stor vikt att vända den negativa utveckling där barn och unga involveras i allt allvarigare brottslighet. Arbetet behöver prioriteras och förvaltningen ser att det kan finnas fördelar med mer enhetlig styrning, uppföljning och större likställighet över landet. Förvaltningen ser dock ett antal utmaningar med utredningens förslag. Bland annat vad gäller den föreslagna inskränkningen av det kommunala självbestämmandet, samt de konsekvenser den korta tidsfristen socialnämnderna har att förhålla sig till förväntas innebära.

Särskilda uttalanden

Christina Messick (L) och Daniele Fava m.fl. (C) lämnar följande särskilda uttalande till protokollet:

Situationen med barn och ungdomar som begår mycket grova brott, till och med mord och sprängdåd, gör att staten, kommuner och regionen måste ta till sig ny kunskap och pröva nya arbetssätt. Tillskillnad från Socialförvaltningen, som ställer sig genomgående kritiskt till de föreslagna åtgärderna, är Liberalerna därför av uppfattningen att arbetsmodellen med ungdomskriminalitetsnämnder bör prövas. Vi ser, tillskillnad från förvaltningen, att socialtjänsten skulle kunna stärka sitt förtroende om de får

renodla sin stöttande roll, och nämnden är den instans som tar på sig kravställandet på den enskilde ungdomen i riskzon för kriminalitet.

För att modellen ska kunna lyckas här är det dock viktigt att komma ihåg att i Danmark kombinerades införandet av ungdomskriminalitetsnämnder med omfattande resursförstärkningar till socialt förebyggande och behandlande insatser. Så måste ske också i Sverige. Annars är risken stor att denna modell snarare tar både pengar och energi från det arbete som redan pågår, precis som Socialförvaltningen påpekar.

Förvaltningen skriver i sitt utlåtande att förslagen skulle omkullkasta svensk förvaltningsmodell. Utredningen tar dock hänsyn till att den danska modellen inte rakt av går att genomföra i Sverige. Det beskrivs av förvaltningen som ett problematiskt ingrepp i kommunernas självstyrelse att staten ska kunna besluta om insatser till och följa upp ungdomar i kriminalitet. Men givet att kommunen ifråga får resurser av staten behöver det inte vara en nackdel. Idag kan situationen i vissa fall vara så att insatser inte genomförs fullt ut då kommunen inte har pengar. Vi har också sett i den senaste granskningen av socialtjänstinspektörerna att socialtjänsten ibland inte inleder utredning pga att utredningsgrupperna redan är hårt belastade. Införandet av ungdomskriminalitetsnämnder skulle kunna minska risken att sådana hänsyn tas när det gäller barn och ungdomar i riskzon för kriminalitet.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/775-3 Svar på remiss av betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30)
- NI 2024/775-2.1 Bilaga 1. Betänkande - En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30)

§ 13

Yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen

NI 2024/999

Beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Förvaltningsrätten i Stockholm som sitt yttrande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningsrätten i Stockholm har förelagt Norra innerstadens stadsdelsnämnd att yttra sig över inkommen överklagan av stadsdelsnämndens beslut från sammanträdet den 13 juni 2024, § 13, ”Skrivelse om möjliggörare för kriminella nätverk inom stadens verksamheter”, diarienummer NI 2024/459. Förvaltningen bedömer att klaganden inte anfört någon omständighet som innebär att beslutet strider mot lag eller annan författning och att överklagan därmed ska avslås.

Handlingar i ärendet

- NI 2024/999-5 Yttrande i mål om laglighetsprövning enligt kommunallagen
- NI 2024/999-6 Bilaga 1. Föreläggande med bilagd överklagan, aktilaga 1
- NI 2024/999-7 Bilaga 2. § 13 den 13 juni 2024, Norra innerstadens stadsdelsnämnd Skrivelse om möjliggörare för kriminella nätverk inom kommunens verksamheter
- NI 2024/999-8 Bilaga 3. Tjänsteutlåtande i ärende NI 2024/459, Skrivelse om möjliggörare för kriminella nätverk inom kommunens verksamheter
- NI 2024/999-9 Bilaga 4. Skrivelse om möjliggörare för kriminella nätverk inom kommunens verksamheter (SD)

§ 22
Borttagen på grund av sekretess
NI 2024/1087

§ 23
Borttagen på grund av sekretess
NI 2024/1082

§ 24
Borttagen på grund av sekretess
NI 2024/1083